

รายงานการประชุม

คณะกรรมการจัดทำรายงานสถานการณ์ด้านทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งและการกัดเซาะชายฝั่งของประเทศ
ครั้งที่ ๑/๒๕๖๖

วันที่ ๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๖ เวลา ๐๙.๓๐ - ๑๒.๐๐ น.

ณ ห้องประชุมศูนย์อำนวยการพิทักษ์ทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง ชั้น ๘ กรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง
และผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ (Zoom Cloud Meeting)

อนุกรรมการผู้มาประชุม

๑. รองศาสตราจารย์ ธรรมศักดิ์ ยี่มีน	ประธานอนุกรรมการ
๒. นางสาวพรศรี สุทธนารักษ์
รองอธิบดีกรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง	รองประธานอนุกรรมการ
๓. นางสาวพรพิมล เจริญสง
ผู้อำนวยการกองจัดการคุณภาพน้ำ
(ผู้แทนอธิบดีกรมควบคุมมลพิษ)	อนุกรรมการ
๔. นางสาวธัญญารัตน์ พันพรม
นักวิชาการป่าไม้ปฏิบัติการ
(ผู้แทนกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช)	อนุกรรมการ
๕. นายโชคชัย เลิศเกียรติวงศ์
ผู้อำนวยการส่วนแผนงานและสารสนเทศ
สำนักป้องกันรักษาป่าและควบคุมไฟป่า
(ผู้แทนกรมป่าไม้)	อนุกรรมการ
๖. นายศักดิ์ดา ขุนดี
ผู้อำนวยการส่วนธรณีวิทยาสิ่งแวดล้อม
และการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ
(ผู้แทนกรมทรัพยากรธรณี)	อนุกรรมการ
๗. นายอาทิตย์ มลิตทอง
นักวิเคราะห์นโยบายและแผนชำนาญการ
(ผู้แทนสำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ)	อนุกรรมการ
๘. นางสาวฐิตาพรรณ ฉันทโชติ
วิศวกรโยธาชำนาญการ
(ผู้แทนกรมโยธาธิการและผังเมือง)	อนุกรรมการ
๙. นายบัลลังก์ เมียงบัว
วิศวกรชำนาญการ
(ผู้แทนกรมเจ้าท่า)	อนุกรรมการ
๑๐. นางสาวศุภรา เหลืองภัทรวงศ์
นักวิชาการสิ่งแวดล้อมชำนาญการพิเศษ
(ผู้แทนสำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม)	อนุกรรมการ

๑๑. นาวาเอกกิติกรรณ์ กาญจนวณิชย์
รองผู้อำนวยการสำนักนโยบายและแผน
(ผู้แทนศูนย์อำนวยการรักษาผลประโยชน์ของชาติทางทะเล) อนุกรรมการ
๑๒. นายสยาม ลววิโรจน์วงศ์
ผู้อำนวยการสำนักประยุกต์และบริหารภูมิสารสนเทศ
(ผู้แทนสำนักงานพัฒนาเทคโนโลยีอวกาศและภูมิสารสนเทศ (องค์การมหาชน)) อนุกรรมการ
๑๓. นางสาวสุวรรณี ว่างกานต์
รองผู้อำนวยการสำนักงานสถิติแห่งชาติ
(ผู้แทนสำนักงานสถิติแห่งชาติ) อนุกรรมการ
๑๔. รองศาสตราจารย์ สุวลักษณ์ สาธมนัสพันธ์
ผู้ทรงคุณวุฒิ อนุกรรมการ
๑๕. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดุสิต เวชกิจ
ผู้ทรงคุณวุฒิ อนุกรรมการ
๑๖. นายศักดิ์อนันต์ ปลาทอง
ผู้ทรงคุณวุฒิ อนุกรรมการ
๑๗. นายวรรณเกียรติ ทับทิมแสง
ผู้เชี่ยวชาญพิเศษด้านการจัดการทรัพยากรและระบบนิเวศทางทะเล
กรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง อนุกรรมการ
๑๘. นางสุรีย์ สดภูมินทร์
ผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้านจัดการทรัพยากรทางทะเล
กรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง อนุกรรมการ
๑๙. นายทनुวงศ์ แสงเทียน
ผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้านจัดการทรัพยากรทางชายฝั่งและป่าชายเลน
กรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง อนุกรรมการ
๒๐. นางสุนนา ขจรวัฒนากุล
ผู้อำนวยการสถาบันวิจัยและพัฒนาทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง
กรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง อนุกรรมการ
๒๑. นายอุกกฤต สดภูมินทร์
ผู้อำนวยการกองอนุรักษ์ทรัพยากรทางทะเล
กรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง อนุกรรมการ
๒๒. นายรณชิต นิลพันธ์
ผู้อำนวยการส่วนสำรวจและวิเคราะห์ทรัพยากรป่าชายเลน
(ผู้แทนผู้อำนวยการกองอนุรักษ์ทรัพยากรป่าชายเลน)
กรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง อนุกรรมการ
๒๓. นางสาวชุติมา บุญฤทธิ์ศรีพงษ์
นักวิเคราะห์นโยบายและแผนชำนาญการพิเศษ
(ผู้แทนผู้อำนวยการกองอนุรักษ์ทรัพยากรชายฝั่ง)
กรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง อนุกรรมการ

๒๔. นายรักชาติ สุขสำราญ
ผู้อำนวยการกองยุทธศาสตร์และแผนงาน
กรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง
๒๕. นางสาวสุหทัย ไพโรสานท์กุล
ผู้อำนวยการส่วนเลขานุการคณะกรรมการนโยบายและแผน
การบริหารจัดการทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งแห่งชาติ
กรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง

อนุกรรมการผู้ไม่มาประชุม

๑. ผู้แทนกรมประมง
๒. ผู้แทนกรมการท่องเที่ยว
๓. ศาสตราจารย์ มนตรี ชูวงศ์
ผู้ทรงคุณวุฒิ
๔. นายนิวัติ ธิญญะชาติ
ผู้ทรงคุณวุฒิ
๕. ผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้านจัดการทรัพยากรและสิ่งแวดล้อม
ในระบบนิเวศทางทะเลและชายฝั่ง
กรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง

ผู้เข้าร่วมประชุม

๑. เจ้าหน้าที่กรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง
๒. เจ้าหน้าที่สำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
๓. เจ้าหน้าที่กรมควบคุมมลพิษ

เริ่มประชุม เวลา ๐๙.๓๐ น.

ระเบียบวาระที่ ๑ เรื่อง ประธานแจ้งให้ที่ประชุมทราบ

นายธรรมศักดิ์ ยี่มีน ประธานอนุกรรมการ แจ้งให้ที่ประชุมทราบว่าเป็นการประชุม คณะอนุกรรมการจัดทำรายงานสถานการณ์ด้านทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งและการกีดเซาะชายฝั่งของ ประเทศ ครั้งที่ ๑/๒๕๖๖ และขอให้นางสาวพรศรี สุทธนารักษ์ รองอธิบดีกรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง รองประธานอนุกรรมการ ทำหน้าที่ประธานในที่ประชุม ณ ห้องประชุมศูนย์อำนวยการพิทักษ์ทรัพยากร ทางทะเลและชายฝั่ง ชั้น ๘ กรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง

มติที่ประชุม รับทราบ

ระเบียบวาระที่ ๒ เรื่อง รับรองรายงานการประชุมคณะอนุกรรมการจัดทำรายงานสถานการณ์ ด้านทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งและการกีดเซาะชายฝั่งของประเทศ ครั้งที่ ๒/๒๕๖๕ เมื่อวันที่จันทร์ที่ ๓๑ สิงหาคม ๒๕๖๕

ฝ่ายเลขานุการฯ นำเรียนที่ประชุมว่าตามที่คณะอนุกรรมการจัดทำรายงานสถานการณ์ ด้านทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งและการกีดเซาะชายฝั่งของประเทศ ได้มีการประชุมครั้งที่ ๒/๒๕๖๕

เมื่อวันพุธที่ ๓๑ สิงหาคม ๒๕๖๕ ฝ่ายเลขานุการฯ ได้จัดทำรายงานการประชุมคณะกรรมการฯ ครั้งที่ ๒/๒๕๖๕ แล้วเสร็จและได้นำเวียนคณะกรรมการฯ พิจารณารับรองและแจ้งผลการพิจารณาให้ฝ่ายเลขานุการฯ ทราบ ภายในวันอังคารที่ ๑๓ กันยายน ๒๕๖๕ นั้น

ในการนี้ มีอนุกรรมการฯ ขอแก้ไข จำนวน ๒ ท่าน คือ

๑. นางสาวศุภรา เหลืองภัทรวงศ์ นักวิชาการสิ่งแวดล้อมชำนาญการพิเศษ ผู้แทน สำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ขอแก้ไขรายงานการประชุม ดังนี้

- หน้าที่ ๑๔ บรรทัดที่ ๒๔ - ๓๐ และหน้าที่ ๑๕ บรรทัดที่ ๑ - ๒ ขอแก้ไขเป็น

๑. ชื่อเป็นนางสาวศุภรา เหลืองภัทรวงศ์ นักวิชาการสิ่งแวดล้อมชำนาญการพิเศษ ผู้แทน สำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม มีข้อสังเกตและข้อคิดเห็นดังนี้

๒. เพิ่มรายละเอียดข้อมูลพื้นที่คุ้มครองทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง เนื่องจากมีผลการดำเนินงานจากหลายหน่วยงาน อาทิ ทช. อส. กปม. และสผ.

๓. อธิบายเพิ่มเติมความหมายของพื้นที่สำคัญในบทที่ ๑ หัวข้อ ๑.๑๒ (ตามระเบียบวาระ)

๔. ขอแก้ไขข้อมูล หัวข้อ ๔.๑.๑๗ เป็นแผนแม่บทบูรณาการจัดการความหลากหลายทางชีวภาพ

๕. มีข้อสังเกตเพิ่มเติม หัวข้อ ๔.๑.๒.๓ อนุสัญญาว่าด้วยความหลากหลายทางชีวภาพ เป็นเรื่องต่างประเทศเพียงเรื่องเดียวกันภายใต้ หัวข้อ ๔.๑ เห็นว่าควรย้ายไปอยู่ในหัวข้อ ๔.๓ พร้อมทั้งเพิ่มข้อมูลร่างกรอบงานความหลากหลายทางชีวภาพของโลกภายหลังปี ค.ศ. ๒๐๒๐ และหัวข้อ ๔.๑ ตัดคำว่า “และต่างประเทศ” ออก

- หน้าที่ ๑๕ บรรทัดที่ ๒๑ ขอแก้ไขเป็น นางสาวศุภรา เหลืองภัทรวงศ์ นักวิชาการสิ่งแวดล้อมชำนาญการพิเศษ

- หน้าที่ ๓๐ บรรทัดที่ ๑ ขอแก้ไขเป็น โครงการเพิ่มประสิทธิภาพและขยายเชื่อมต่อเครือข่ายคลังข้อมูลความหลากหลายทางชีวภาพของประเทศไทย

- หน้าที่ ๓๐ บรรทัดที่ ๔ - ๕ ขอแก้ไขเป็น โครงการการสร้างภูมิคุ้มกันต่อผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศในพื้นที่ทางทะเลและชายฝั่งตามแนวอ่าวไทย

๒. นางสุรีย์ สดภูมินทร์ ผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้านการจัดการทรัพยากรทางทะเล ขอแก้ไข รายงานการประชุม ดังนี้

- หน้าที่ ๙ บรรทัดที่ ๒ ขอแก้ไขเป็น ของเล่มรายงาน

- หน้าที่ ๑๒ บรรทัดที่ ๑๙ - ๒๒ ขอแก้ไขเป็น ของระบบนิเวศที่ได้นำเสนอในรายงาน ในปี ๒๕๖๔ เช่น ระบบนิเวศอ่าวพังงา หาดทรายบางเบ็ด อ่าวทวายความเห็นของที่ประชุมว่าข้อมูลที่นำเสนอไปใน ๒๕๖๔ นั้น เรายังควรคงไว้ในรายงานเล่มปีต่อไป หรือไม่

ทั้งนี้ ฝ่ายเลขานุการฯ ได้ปรับแก้ไขรายงานการประชุม ครั้งที่ ๒/๒๕๖๕ ตามที่ อนุกรรมการฯ ขอแก้ไขแล้ว จึงเรียนที่ประชุมเพื่อโปรดพิจารณารับรองรายงานการประชุม ครั้งที่ ๒/๒๕๖๕ เมื่อวันที่ ๓๑ สิงหาคม ๒๕๖๕

มติที่ประชุม รับรองรายงานการประชุมคณะกรรมการจัดทำรายงานสถานการณ์ ด้านทรัพยากรทาง ทะเลและชายฝั่งและการกีดเขาชายฝั่งของประเทศ ครั้งที่ ๒/๒๕๖๕ เมื่อวันที่ ๓๑ สิงหาคม ๒๕๖๕

ระเบียบวาระที่ ๓ เรื่อง เพื่อทราบ

ความคืบหน้าของรายงานสถานการณ์ด้านทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งและการกักเขาะชายฝั่ง ของประเทศ พ.ศ. ๒๕๖๔

ฝ่ายเลขานุการฯ นำเรียนที่ประชุมว่า คณะรัฐมนตรีได้มี มติรับทราบ รายงานสถานการณ์ด้านทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งและการกักเขาะชายฝั่งของประเทศ พ.ศ. ๒๕๖๔ แล้ว เมื่อวันที่ ๒๐ กันยายน พ.ศ. ๒๕๖๕

มติที่ประชุม รับทราบ

ระเบียบวาระที่ ๔ เรื่อง เพื่อพิจารณา

ร่าง รายงานสถานการณ์ด้านทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง และการกักเขาะชายฝั่ง ของประเทศ พ.ศ. ๒๕๖๕

ฝ่ายเลขานุการฯ นำเรียนสรุปต่อที่ประชุม ดังนี้

๑. ตามพระราชบัญญัติส่งเสริมการบริหารจัดการทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง พ.ศ. ๒๕๕๘ ตามมาตรา ๙ (๗) กำหนดให้คณะกรรมการนโยบายและแผนการบริหารจัดการทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งแห่งชาติ เสนอรายงานเกี่ยวกับสถานการณ์ด้านทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งและการกักเขาะชายฝั่งของประเทศต่อคณะรัฐมนตรีอย่างน้อยปีละหนึ่งครั้ง ในการดำเนินงานที่ผ่านมากรม ทช. ได้ศึกษาและรวบรวมข้อมูล ทั้งจากการทบทวนเอกสารและรับฟังข้อมูลครอบคลุมพื้นที่ ๒๔ จังหวัด เพื่อจัดทำร่าง รายงานสถานการณ์และในการประชุมคณะกรรมการจัดทำรายงานสถานการณ์ด้านทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งและการกักเขาะชายฝั่งของประเทศ ครั้งที่ ๒/๒๕๖๕ เมื่อวันที่ ๓๑ สิงหาคม ๒๕๖๕ ที่ประชุมได้มีข้อเสนอแนะ และเห็นชอบ กรอบการจัดทำรายงานสถานการณ์ ฯ พ.ศ. ๒๕๖๕ และสถานการณ์ทั้ง ๒๔ จังหวัด

๒. ฝ่ายเลขานุการฯ ได้จัดทำรายงานสถานการณ์ด้านทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง และการกักเขาะชายฝั่งของประเทศ ปี พ.ศ. ๒๕๖๕ ประกอบด้วย ๗ บท และภาคผนวก ๒ บท และยังคงดำเนินการตามกรอบแนวทางวิเคราะห์ DPSIR สามารถสรุปได้ดังนี้ ในปี พ.ศ. ๒๕๖๕ และปัจจัยขับเคลื่อนที่ส่งผลต่อการบริหารจัดการทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งในระดับโลก ที่มีผลกระทบต่อทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง พบว่ามี ๓ สถานการณ์สำคัญ ได้แก่ สถานการณ์การเปลี่ยนแปลงภูมิอากาศ การระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา - ๑๙ และสถานการณ์ความขัดแย้งระหว่างรัสเซียและยูเครน ส่วนปัจจัยขับเคลื่อนภายในประเทศ ที่อาจส่งผลกระทบต่อทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งที่สำคัญ เช่น แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ ๑๓ แผนการเปิดรับนักท่องเที่ยวหลังสถานการณ์โควิด - ๑๙ รวมทั้ง โครงการพัฒนาตามแนวชายฝั่งต่าง ๆ เช่น โครงการระเบียงเศรษฐกิจภาคใต้ กรณีสะพานเศรษฐกิจชุมพร -ระนอง/ โครงการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานด้านการคมนาคมขนส่งเพื่อเศรษฐกิจภาคใต้เชื่อมโยงอ่าวไทยอันดามัน เป็นต้น

๓. ภาวะกดดัน พบว่า การใช้ทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งมีกิจกรรมการใช้ประโยชน์พื้นที่ทะเลและชายฝั่งที่เพิ่มขึ้น ส่วนกิจกรรมการใช้ประโยชน์ที่ดินของชุมชนชายฝั่ง ปริมาณเรือประมงมีแนวโน้มลดลง แต่ปริมาณการจับปลายังคงเพิ่มมากขึ้น ภาวะกดดันที่เพิ่มขึ้น ในเรื่องการเปลี่ยนแปลง

อัตราการจับเก็บภาชีที่ดินกระตุ้นให้เกิดการนำที่ดินรกร้างว่างเปล่ามาใช้ประโยชน์ ซึ่งทำให้มีการเปลี่ยนแปลงพื้นที่ป่าในพื้นที่เอกสารสิทธิ์

๔. สถานภาพทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง พบว่า จากการแปลภาพถ่ายดาวเทียมรวมกับ GISDA พบพื้นที่ป่าชายเลนคงสภาพ จำนวน ๑.๗ ล้าน พบแนวปะการัง ส่วนใหญ่สถานภาพสมบูรณ์ดี เนื่องจากการลดลงของจำนวนนักท่องเที่ยวในช่วงสถานการณ์โควิด - ๑๙ และมีการฟื้นตัวเองตามธรรมชาติ ส่วนสถานภาพปะการังฟอกขาว ในปี พ.ศ. ๒๕๖๕ มีความรุนแรงในระดับต่ำ พบหญ้าทะเล มีพื้นที่เพิ่มขึ้นจากปี พ.ศ. ๒๕๖๔ ซึ่งส่วนใหญ่อยู่ในสถานภาพสมบูรณ์ปานกลาง เนื่องจากผลกระทบจากการขุดลอกและการพัฒนาชายฝั่งยังคงอยู่ สัตว์ทะเลหายาก มีการพบเห็นเพิ่มขึ้น โดยเฉพาะมีการขึ้นวางไข่ของเต่าทะเล และการพบเห็นพะยูนมากขึ้น สำหรับสถิติการเกยตื้นของสัตว์ทะเลหายากและใกล้สูญพันธุ์ลดลง ซึ่งสาเหตุส่วนใหญ่ยังคงมาจากการป่วยตายและเกิดจากการกินขยะ

๕. สถานภาพสิ่งแวดล้อมทางทะเลพบว่า คุณภาพน้ำทะเล ส่วนใหญ่ ร้อยละ ๕๗ อยู่ในเกณฑ์ดี น้ำทะเลเปลี่ยนสี พบได้ทั้งฝั่งอ่าวไทยและอันดามัน ในอ่าวไทยส่วนใหญ่พบน้ำมันรั่วไหล ยังคงพบน้ำมันรั่วฝั่งอ่าวไทยโดยส่วนมากที่จังหวัดระยอง ชยะทะเล จากการสำรวจปริมาณขยะในแนวปะการังในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕ พบว่าส่วนใหญ่ ได้แก่ อุปกรณ์ประมง เชือก และขวดแก้ว ผลการเก็บข้อมูลสัตว์ทะเลหายากเกยตื้น พบผลกระทบจากเศษอวนมากที่สุด และสาเหตุส่วนใหญ่เกิดจากการกินขยะ สถานภาพชายฝั่ง ในปี พ.ศ. ๒๕๖๔ พบว่า พื้นที่ชายฝั่งที่ประสบปัญหาการกัดเซาะชายฝั่ง มีแนวโน้มลดลงเมื่อเทียบกับปีที่ผ่านมา และปัญหาการกัดเซาะชายฝั่ง ซึ่งมีพื้นที่ที่ต้องการแก้ไขเร่งด่วน ได้แก่ จังหวัดปัตตานี ที่มีระยะทางกัดเซาะรุนแรงถึง ๑๐ กิโลเมตร

๖. การดำเนินงานของหลายหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในปี พ.ศ. ๒๕๖๕

การดำเนินงานที่สำคัญ เช่น ๑.) การประกาศพื้นที่คุ้มครองประเทศไทยประกาศพื้นที่คุ้มครองไปแล้ว ๑๖,๕๑๔ ตร.กม. คิดเป็นร้อยละ ๕.๑ ๒.) การติดตามงานแผนอนุรักษ์พะยูนแห่งชาติ ระยะที่ ๑ (พ.ศ. ๒๕๖๓ - ๒๕๖๕) มีมติให้ความเห็นชอบให้ฝ่ายเลขานุการฯ ประเมินการดำเนินงานที่ผ่านมา เพื่อดำเนินการจัดทำแผนระยะที่ ๒ ต่อไป ๓.) การดำเนินการจัดทำ ร่าง แผนปฏิบัติการด้านการจัดการขยะของประเทศ พ.ศ. ๒๕๖๕ - ๒๕๗๐ โดยคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติให้ความเห็นชอบแผนฉบับที่ ๒ ในการประชุมครั้งที่ ๓/๒๕๖๕ เมื่อวันที่ ๓ สิงหาคม พ.ศ. ๒๕๖๕

การติดตามผลการดำเนินงานที่สำคัญ ที่เสนอไว้ในรายงานสถานการณ์ฯ พ.ศ. ๒๕๖๔ จำนวน ๓ เรื่องได้แก่ ๑.) พื้นที่นำเสนอมรดกโลก ขณะนี้ ครม. เห็นชอบให้ประเทศไทยเข้ารับการคัดเลือกเป็นเจ้าภาพการจัดประชุมคณะกรรมการมรดกโลกสมัยสามัญ ครั้งที่ ๔๔ ๒.) ระบบนิเวศอ่าวพังงา สำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ได้นำเสนอ ร่าง เพื่อขยายการประกาศกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เรื่อง กำหนดเขตพื้นที่และมาตรการคุ้มครองสิ่งแวดล้อม ๓.) สถานการณ์โลมาอิรวดีในทะเลสาบสงขลา ซึ่ง มติ คณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ (กกวล.) ในการประชุมครั้งที่ ๓/๒๕๖๕ เมื่อวันที่ ๑ กันยายน ๒๕๖๕ พิจารณาปรับแก้ไข และเพิ่มเติมข้อมูลในมาตรการป้องกันและแก้ไขผลกระทบสิ่งแวดล้อม EIA ของโครงการก่อสร้างสะพานข้ามทะเลสาบและยังมีการจัดทำ MOU ความร่วมมือระหว่าง ๕ หน่วยงาน เพื่อดำเนินการแก้ไข ภายใต้แผน ต่อไป

๗. สถานการณ์ในพื้นที่ที่สำคัญของปี พ.ศ. ๒๕๖๕ มีการดำเนินงาน ๒ พื้นที่ ได้แก่

๑.) อ่าวไทยตอนใน พบปัญหาการกัดเซาะชายฝั่งจากธรรมชาติ จากสิ่งก่อสร้างที่ล่อลวงน้ำทะเล และการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำชายฝั่ง การทำประมงผิดกฎหมาย ขยะ น้ำทิ้ง/น้ำเสีย ตะกอนจากการ

พัฒนาชายฝั่ง เป็นต้น ดังนั้น ควรมีการทบทวนวิเคราะห์ ข้อมูลที่เกี่ยวข้องจัดทำแนวทางการบริหารจัดการ มลพิษในทะเลและชายฝั่ง พร้อมระบบตรวจสอบติดตามมลพิษทางทะเล ต่อไป

๒.) อ่าวบ้านดอน พบปัญหาพะยูนติดอยู่ ในแปลงเลี้ยงหอยแครงและหอยนางรม ปัญหาจากตะกอนที่ส่งผลต่อแนวปะการัง การตัดไม้ในป่าชายเลน น้ำทิ้ง/น้ำเสียและการทิ้ง เกิดความขัดแย้ง ระหว่างชาวประมงพื้นบ้านกับกลุ่มนายทุน ในการใช้ประโยชน์จากหอยแครง รวมถึงการเลี้ยงหอยในบริเวณ ที่ไม่ได้ขออนุญาต และเกินขอบเขตจากที่ได้รับอนุญาต ดังนั้น ควรมีประเด็นปัญหาและจัดทำร่างเขต การใช้ประโยชน์จากทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งตามแนวคิด Marine spatial planning (MSP) ต่อไป

๘. ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย ให้มีความสำคัญกับประเด็นดังต่อไปนี้

๑.) มาตรการและแผนงาน ระยะสั้น ดำเนินการ ๑ - ๒ ปี ประกอบด้วย ๔ มาตรการ

๒.) มาตรการและแผนงาน ระยะกลาง ดำเนินการ ๓ - ๕ ปี ประกอบด้วย ๗ มาตรการ

(รายละเอียดตามเอกสาร)

สุดท้ายรายงานสถานการณ์ฯ พ.ศ. ๒๕๖๕ ฉบับนี้ได้มีการวิเคราะห์ความเชื่อมโยงปัจจัย ขับเคลื่อน แรงกดดัน สถานภาพ ผลกระทบและการดำเนินงานทรัพยากรและภาพรวมทั้งหมด

จึงเรียนที่ประชุมเพื่อโปรดพิจารณาให้ความเห็นชอบ ร่าง รายงานสถานการณ์ด้าน ทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง และการกีดเซาะชายฝั่งของประเทศ พ.ศ. ๒๕๖๕ และมอบหมายให้ ฝ่ายเลขานุการฯ นำเสนอ กทช. เพื่อพิจารณาให้ความเห็นชอบต่อไปเพื่อเสนอคณะรัฐมนตรีตามขั้นตอนต่อไป

ข้อคิดเห็นจากที่ประชุม

นางสาวสุวรรณี วัจนานต์ ผู้แทนผู้อำนวยการสำนักงานสถิติแห่งชาติ มีประเด็นคำถาม เรื่อง ข้อเสนอแนะเชิงนโยบายในเรื่องของการมีส่วนร่วมของประชาชนโดยเหตุใดถึงอยู่ในแผนระยะกลาง (๓-๕ ปี) ไม่ได้อยู่ในแผนระยะสั้น (๑-๒ ปี) ซึ่งน่าจะมีการทำต่อเนื่อง

นายรัชชาติ สุขสำราญ ฝ่ายเลขานุการฯ มีข้อชี้แจงที่ประชุม เรื่องการมีส่วนร่วมของ ประชาชนได้อยู่ในมาตรการและแผนงานระยะสั้นซึ่งดำเนินการในระยะ ๑ - ๒ ปี โดยมีการสร้างกลไกการ มีส่วนร่วมของชุมชนชายฝั่งและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ส่วนในระยะกลางนั้น มีการส่งเสริมการมีส่วนร่วม ของประชาชนและภาคธุรกิจทั่วไป ซึ่งมีความต่อเนื่องอยู่แล้วในเรื่องการส่งเสริมการมีส่วนร่วมตามกฎหมาย พ.ร.บ. ส่งเสริมการบริหารจัดการทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง พ.ศ. ๒๕๕๘

นางสาวพรพิมล เจริญสูง ผู้แทนอธิบดีกรมควบคุมมลพิษ มีข้อคิดเห็นดังนี้ เรื่อง รายงานสถานการณ์ฯ โดยเฉพาะปี พ.ศ. ๒๕๖๕ เกิดเหตุการณ์น้ำมันรั่วไหลที่จังหวัดระยอง จากข้อมูล ในเอกสารต้องการให้ทางฝ่ายเลขานุการฯ เพิ่มเติมข้อมูลในประเด็นน้ำมันรั่วไหล เพราะเป็นเรื่องที่ส่งผลกระทบต่อ ประชาชน และกรม ทช. ได้ดำเนินการเองด้วย ซึ่งส่วนนี้มีระบุในรายงานสถานการณ์ของกรมควบคุมมลพิษ ภายได้คณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ โดยกรมควบคุมมลพิษ จะส่งข้อมูลเพิ่มเติมให้ ต่อไป

นายอาทิตย์ มลิตทอง ผู้แทนเลขาธิการสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ มีข้อคิดเห็นดังนี้ ได้เข้าร่วมประชุมและได้รับฟังความคิดเห็นแล้วคิดว่าค่อนข้างเป็นไปได้ในทางที่ดี เพราะ

รายงานสถานการณ์ ฯ พ.ศ. ๒๕๖๕ ฉบับนี้มีประโยชน์และได้เชิญหน่วยงานที่เกี่ยวข้องมาหารือและปรับปรุงในระดับหนึ่งแล้ว และได้มีการปรับเนื้อหาตามที่หน่วยงานได้ให้ข้อมูลเป็นปัจจุบัน

นางสาวศุภรา เหลืองภัทรวงศ์ ผู้แทนเลขาธิการสำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม มีข้อเสนอแนะ ดังนี้ ต้องการให้กรม ทช. เพิ่มข้อมูลเกี่ยวกับคำนิยามเกี่ยวกับ พื้นที่สมมูล เพราะตอนจัดทำแผนจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อมได้มีการรับฟังความคิดเห็นและมีประเด็นเพิ่มขึ้นมาซึ่งอาจจะเป็นประเด็นใหม่

นายรักชาติ สุขสำราญ ฝ่ายเลขานุการฯ มีข้อชี้แจงที่ประชุม พื้นที่สมมูลในเรื่องการกัดเซาะชายฝั่ง เป็นพื้นที่ที่พยายามจะประกาศเพื่อที่จะป้องกัน ซึ่งมองว่าเป็นพื้นที่ที่ยังไม่มีประเด็นปัญหาและยังไม่มีผลกระทบเรื่องการกัดเซาะชายฝั่ง ทั้งนี้ ฝ่ายเลขานุการฯ จะเพิ่มคำนิยามในเล่มรายงานสถานการณ์ ฯ พ.ศ. ๒๕๖๕ ต่อไป

นางสาวสุทพีย์ ไพรสานนท์กุล ฝ่ายเลขานุการ มีข้อชี้แจงที่ประชุม กรณีน้ำมันรั่วไหลที่จังหวัดระยอง มีการระบุข้อมูลไว้ในบทที่ ๔ หน้า ๓๑๕ - ๓๑๖ ในเรื่องบทการตอบสนองต่อประเด็นกรณีน้ำมันรั่วไหลแล้ว แต่ฝ่ายเลขานุการฯ ขอรับไปปรับข้อมูลให้ชัดเจนยิ่งขึ้น

นางสาวพรศรี สุทธนารักษ์ รองอธิบดีกรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง มีประเด็นคำถาม ขอสอบถามผู้แทนกรมประมง เรื่องของสัตว์ทะเลติดเครื่องมือประมงว่าทางกรมประมงมีนโยบายการแก้ไขปัญหาหรือแผนในการรับมืออย่างไร เพราะอัตราการตายของสัตว์ทะเลหายาก ซึ่งตายด้วยการติดเครื่องมือประมงมีมากขึ้น จึงขอฝากเรื่องนี้ให้กรมประมงพิจารณา

นางสาวฐิตาพรรณ ฉันทโชติ ผู้แทนอธิบดีกรมโยธาธิการและผังเมือง มีข้อคิดเห็นครั้งนี้ กรมโยธาธิการและผังเมือง ขอเสนอเพิ่มเติมข้อมูล เรื่องรายงานสถานการณ์การกัดเซาะชายฝั่งของพื้นที่จังหวัดสมุทรปราการ เพชรบุรี และปัตตานี และจะส่งข้อมูลเพิ่มเติมเรื่องการกัดเซาะชายฝั่งในปัจจุบัน โดยจะขอปรับข้อมูลเกี่ยวกับความรุนแรงในการกัดเซาะชายฝั่งในแต่ละพื้นที่

นายวรรณเกียรติ ทับทิมแสง ผู้เชี่ยวชาญพิเศษด้านการจัดการทรัพยากรทางทะเลและระบบนิเวศทางทะเล มีข้อคิดเห็นดังนี้ ในเรื่องรายงานสถานการณ์ ฯ พ.ศ. ๒๕๖๕ มาตรการและแผนงานระยะสั้น ๑ - ๒ ปี ระยะกลาง ๓ - ๕ ปี ซึ่งในการจัดทำรายงานสถานการณ์ ฯ พ.ศ. ๒๕๖๕ ฉบับนี้เป็นรายงานทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งของชาติ ไม่ใช่ของกรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง ซึ่งจากข้อมูลรายละเอียดแผนงานทั้งหมดในเล่มจะระบุเฉพาะงานในภารกิจของกรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง ซึ่งแผนงานนี้ควรจะสื่อสารไปยังส่วนราชการอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องด้วย ซึ่งในมาตรการมีข้อมูลของหน่วยงานต่าง ๆ แต่ในด้านแผนงานมีเฉพาะของกรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง เพียงหน่วยงานเดียว ควรจะมีถ้อยคำในการสื่อสารและถ้าให้ดียิ่งขึ้นนั้น ควรเพิ่มกิจกรรมที่สำคัญ เพื่อทางคณะกรรมการนโยบายและแผนการบริหารจัดการทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งแห่งชาติ จะได้มองภาพออกว่าภายใต้แผนงานนี้จะสื่อสารถึงมาตรการ และมีกิจกรรมอะไรบ้างที่สำคัญ ส่วนเรื่องอื่น ๆ ได้ให้ความคิดเห็นแล้วในวันที่ ๒๓ มกราคม ๒๕๖๖ โดยเฉพาะเรื่องการขับเคลื่อนสู่เป้าหมายการคุ้มครองทางทะเล เป้าหมายการเพิ่มพื้นที่คุ้มครองทางทะเลร้อยละ 30 ภายในปี ค.ศ. 2030 (30by30) และในเรื่องความสะอาดของน้ำทะเลตามดัชนีของ OHI ที่ยังมีปัญหาอยู่ควรมีมาตรการ

ให้เห็นชัดเจน เพราะส่วนมากในข้อมูลที่มีในรายงานสถานการณ์ ฯ พ.ศ. ๒๕๖๕ พื้นที่สำคัญ คือ อ่าวไทยตอนในหรืออ่าวบ้านดอน เป็นเรื่องเกี่ยวกับในทะเล แต่แท้จริงแล้วปัญหาเกิดจากบนฝั่ง ทาง กทช. ควรพิจารณาให้มีการกำหนดมาตรการที่ทำให้รู้สึกว่ามีผลภาวะต่าง ๆ ควรมีการจัดการ จึงจะลดปัญหาได้

นางสาวพรศรี สุทธนารักษ์ รองอธิบดีกรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง มีข้อคิดเห็นดังนี้ เน้นย้ำว่า ข้อมูลในรายงานสถานการณ์ ฯ เป็นข้อมูลระดับประเทศ จะต้องขอข้อมูลมาจากทุกหน่วยงานในการทำมาตรการและแผน ต้องการให้ ฝ่ายเลขานุการฯ เพิ่มเติมในเล่มรายงานสถานการณ์ฯ ฉบับนี้หรืออาจจะเพิ่มเติมในปัดไปเพราะรายงานสถานการณ์ฯ นั้น ได้มีการปรับให้มีความสมบูรณ์ขึ้นในทุกปี และปรับล้อยค่าให้มีการเชื่อมกัน

ข้อมูลด้านมลพิษต้องมีข้อมูลระบุให้ชัดเจน โดยทางกรมควบคุมมลพิษ มีมาตรการควบคุมไม่ให้ประเด็นปัญหาน้ำเสีย หรือแหล่งกำเนิดมลพิษทำให้เกิดผลกระทบต่อทะเล

ในส่วนของกรมโยธาธิการและผังเมือง ในประเด็นข้อมูลการกัดเซาะฯ ซึ่งได้มีการส่งข้อมูลมาภายหลัง กรมจึงไม่ได้นำมาประมวลและไม่สามารถเสนอเข้า กทช. ได้ทันในครั้งนี้ โดยได้มีการกำหนดประชุม กทช. ในวันที่ ๒๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๖ หลังจากนั้นนำเข้า ครม. เพื่อทราบต่อไป จึงขอทบทวนข้อมูลในครั้งต่อไป

มติที่ประชุม เห็นชอบ ร่าง รายงานสถานการณ์ด้านทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง และการกัดเซาะชายฝั่งของประเทศ พ.ศ. ๒๕๖๕ ให้ฝ่ายเลขานุการฯ เสนอ กทช. เพื่อพิจารณาให้ความเห็นชอบ ต่อไป

เลิกประชุม ๑๒.๐๐ น.

(นางสาวสุหทัย ไพรสานท์กุล)
นักวิชาการประมงชำนาญการพิเศษ
ผู้จัดรายงานการประชุม

(นายรักษาทิ สุขสำราญ)
ผู้อำนวยการกองยุทธศาสตร์และแผนงาน
ผู้ตรวจรายงานการประชุม